

اثر ۱۴ هفته تمرین استقامتی بر تغییر بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b و تغییرات ساختاری بطن چپ رت‌های نر نژاد ویستار

راضیه رضایی^۱، محمد فتحی^{۲*}^۱ گروه فیزیولوژی ورزش، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران، ^۲ گروه فیزیولوژی ورزش، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

تاریخ وصول: ۱۳۹۸/۰۱/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۳/۰۳

چکیده

زمینه و هدف: ژن‌های MYH7 و MYH7b در عملکرد قلب نقش مهمی را به عهده دارند، از طرف دیگر فعالیت استقامتی ساختار و عملکرد قلب را به چالش می‌کشد، بنابر این هدف از این مطالعه تعیین و بررسی اثر ۱۴ هفته تمرین استقامتی بر تغییر بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b و تغییرات ساختاری بطن چپ رت‌های نر نژاد ویستار بود.

روش بررسی: در این مطالعه تجربی که در سال ۱۳۹۵ انجام شد، ۱۴ موش با میانگین وزن (113 ± 20 گرم) تحت شرایط کنترل شده (دما، چرخه روشنایی و تاریکی و دسترسی آزاد به آب و غذا) نگهداری و بعد از آشناسازی (231 ± 24 گرم) به صورت تصادفی به دو گروه کنترل (۷ سر) و تجربی (۷ سر) تقسیم شدند. گروه تجربی یک برنامه (۳۰ متر در دقیقه، ۵۰ دقیقه در هر جلسه، ۶ جلسه دویدن در هفته به مدت ۱۴ هفته) استقامتی را روی تردمیل اجرا نمود و سپس ۴۸ ساعت پس از پایان آخرین جلسه تمرینی همراه با گروه کنترل بی‌هوش و تشریح شدند، سپس قلب و در ادامه بطن چپ آنها خارج و با استفاده از روش Real time-PCR میزان بیان ژن MYH7 و MYH7b بطن چپ آنها اندازه‌گیری شد. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری تی مستقل و وابسته تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از جمله یافته‌های این پژوهش افزایش وزن قلب و همچنین افزایش بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b در گروه تمرین کرده بود، به این معنی که فعالیت استقامتی موجب افزایش معنی‌دار نسبت وزن قلب به وزن بدن در رت‌های گروه تجربی نسبت به گروه کنترل شد ($p=0/005$)، میزان بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b به طور معنی‌داری در گروه تجربی بیشتر از گروه تمرین نکرده بود ($p=0/001$).

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد تجدید ساختار قلب ناشی از فعالیت‌های استقامتی که به صورت هایپرتروفی نمود پیدا می‌کند با افزایش بیان ژن MYH7 و MYH7b همراه باشد که احتمال دارد بخشی از بهبود کارکرد قلب در اثر فعالیت‌های ورزشی ناشی از افزایش بیان این ژن‌ها باشد.

واژه‌های کلیدی: ژن MYH7 و MYH7b، فعالیت استقامتی، قلب، بطن چپ

نویسنده مسئول: محمد فتحی، خرم آباد، دانشگاه لرستان، گروه تربیت بدنی

Email: fathi.m@lu.ac.ir

که تغییرات بافتی قلب در پی فعالیت بدنی متفاوت از آن چیزی است که در بیماری‌ها رخ می‌دهد(۱۲). در اثر فعالیتهای استقامتی و برخی بیماری‌های مرتبط با قلب، پروتئین‌های زیادی دستخوش تغییر بیان می‌شوند، از جمله این پروتئین‌ها می‌توان به پروتئین‌های زنجیره سنگین میوزین(MHC)^(۲) اشاره کرد که در اثر بارکاری قلب (اضافه بار حجمی یا فشاری) بیان آنها در سطح ژن و پروتئین تغییر می‌کند(۱۳). مکان ژن زنجیره سنگین میوزین ۷ (MHY7)^(۳) بر روی DNA قبل از ژن زنجیره سنگین میوزین ۶ (MHY6)^(۴) روی کروموزوم شماره ۱۴ قرار دارد که این ژن‌ها به ترتیب پروتئین زنجیره سنگین میوزین نوع آلفا(MHCα)^(۵) و زنجیره سنگین میوزین نوع بتا(MHCβ)^(۶) را کدگذاری می‌کنند و MHCα و MHCβ در دوران جنینی و بلوغ در قلب و عضلات اسکلتی بیان می‌شوند(۱۴). در انسان MYH7 ایزوفرم غالب بیان شده در حفره بطنی است در حالی که MYH6 ترجیحاً در حفره‌های دهلیزی بیان می‌شود(۱۵).

سومین ژن زنجیره سنگین میوزین، ژنی است که کمتر مورد بررسی قرار گرفته و MYH7b می‌باشد که روی کروموزوم شماره ۲ قرار دارد و همسانی بسیاری با MHCβ دارد(۱۶). ژن MYH7b در عضله قلبی و اسکلتی موش و انسان بیان می‌شود و پروتئین

محرک‌های گوناگون از جمله فعالیت بدنی بر بافت عضله تأثیر می‌گذارد که نتیجه آن در طولانی مدت سازگاری عضله به این محرک‌ها است(۲ و ۱). این سازگاری در عضلات اسکلتی(۳) و عضله قلب به وسیله پژوهش‌های متعدد مطالعه شده است(۵ و ۴). فعالیت استقامتی از جمله این محرک‌ها است که شکل خاصی از فعالیتهای بدنی است که با تکرارهای زیاد یک حرکت دنبال می‌شود و تأثیرات ویژه خود را القاء می‌کند(۷ و ۶)، به طوری که عضلات از جمله عضله قلب متناسب با این نوع از فعالیتهای به طور ساختاری و به نحوی کارآمدی سازگار و دچار تجدید ساختار می‌شوند(۷). تجدید ساختار ناشی از فعالیت استقامتی با تغییرات بافتی منحصر به فردی نیز همراه است که از آن به عنوان هایپرتروفی اسنتریک قلبی^(۱) یاد می‌کنند که این نوع هایپرتروفی با افزایش سری سارکومرهای قلب همراه است(۸). هایپرتروفی ناشی از فعالیت استقامتی نتیجه تغییرات در سطح برنامه ژنی است(۹ و ۲). هایپرتروفی قلب نسبت به فعالیتهای استقامتی و قدرتی با محرکی که بر قلب تحمیل می‌شود متناسب است که منجر به تفاوت در نوع هایپرتروفی قلب می‌شود(۱۰). افزون بر فعالیتهای بدنی(استقامتی و قدرتی) عوامل مرتبط با بیماری‌ها، تأثیر مشابهی بر بافت قلب دارد و مشخص شده است اختلالات هورمونی، فشار خون، انسداد سرخرگ‌هایی مانند آنورت نیز منجر به هایپرتروفی پاتولوژیک قلب می‌شود(۱۱)، اما مشخص شده است

1-Eccentric Cardiac Hypertrophy(ECH)
2-Myosin Heavy Chain(MHC)
3-Myosin Heavy Chain 7(MHY7)
4-Myosin Heavy Chain 6(MHY6)
5-Myosin Heavy Chain α (MHCα)
6-Myosin Heavy Chain β (MHCβ)

آنها نشان داد که بیان MYH7 در اثر فعالیت‌های ورزشی افزایش و بیان MYH6 در دیگر کاهش می‌یابد در بین این ژن‌ها مشخص شد که بیان ژن‌هایی مانند MYH7 در اثر این نوع فعالیت‌ها کاهش می‌یابد (۲۱). در مطالعه‌ای دیگر که به وسیله هوجورت Hojorth با عنوان اثر فعالیت‌های ورزشی حاد و طولانی مدت بر ماتریکس خارج سلولی و سرگلیسین (serglycin)^(۱) در عضلات اسکلتی صورت گرفت. پژوهشگر با بررسی این نوع فعالیت‌های ورزشی بر آزمودنی‌های انسانی (در دامنه سنی ۶۵ تا ۴۰ سال) با ارزیابی ۵۵۰ ژن، نشان داد که بیشتر از ۵۰ درصد ژن‌های اندازه‌گیری شده افزایش بیان دارند که در بین آنها بیان ژن MYH7 بین ۶۲۳ تا ۱۸ برابر افزایش داشت (۲۲) که در تناقض با مطالعه Miyamoto-Mikami بود، که بیان آن ممکن است نشانه‌ای از تغییر در تارهای عضلانی باشد که به وسیله فعالیت استقامتی ایجاد می‌شود (۲۳). این موضوع در سطح پروتئین نیز تأیید شده و مشخص شده که فعالیت‌های استقامتی موجب افزایش بیان پروتئین MHCII می‌شود که در حقیقت سازگاری را ایجاد می‌کند که متناسب با نوع محرک است (۲۴). البته میزان پژوهش‌ها با این رویکرد در مورد عضله قلب بسیار کمتر است. در مطالعه‌ای با عنوان "تغییر ایزوفرم MHC ناشی از تمرین ورزشی در انفارکتوس قلب" پژوهشگر با بررسی اثر فعالیت ورزشی پس از انفارکتوس بر ایزوفرم‌های MHC در موش‌های صحرایی که در سه گروه اول (بدون انفارکتوس و

MYH7b به وسیله این ژن در قلب کد و مشخص شده است که پروتئین این ژن در قلب انسان بالغ و همچنین موش صحرایی بیان می‌شود (۱۵). بیان این دو ژن در زمان هایپرتروفی پاتولوژی قلب تغییر می‌کند، به این معنی که در حالی که بیان ژن MYH7 افزایش می‌یابد (۱۷) بیان ژن MYH7b تا حدود ۲۵ درصد کاهش می‌یابد که مشابه پاسخ ژن MYH6 بود (۱۵). تغییر ژن MYH7 با کاردیومیوپاتی هایپرتروفیک ارتباط دارد (۱۸)، اما در حالت عادی ژن MYH7 در قلب و عضلات اسکلتی ژن غالب است (۷) و بیان آن به عنوان بیومارکر رشد قلب استفاده می‌کنند (۱۹). فعالیت ATPase ایزوفرم MHC α سه برابر بیشتر از MHC β است. بعد از انفارکتوس میوکارد بیان MHC α شدیداً کاهش می‌یابد و بیان MHC β به همان اندازه افزایش می‌یابد. از آنجایی که سر میوزین‌ها مستعد جهش پاتوژنیک هستند پیش‌بینی می‌شود که کاهش نیروی سرها زنجیره سنگین میوزین مکانیزم اصلی است که جهش MYH7 آن موجب کاردیومیوپاتی هایپرتروفیک می‌شود (۱۴). در عضلات اسکلتی افرادی که درگیر فعالیت‌های استقامتی و مقاومتی هستند میزان بیان ژن‌های مرتبط با عضلات اسکلتی تغییر می‌کند (۲۰). فعالیت‌های استقامتی تأثیر زیادی بر فرآیندهای ژنتیکی عضلات اسکلتی دارند که در تأیید این موضوع مطالعه‌ای به وسیله مایومتو-میکامی با عنوان "نیمرخ بیان ژن و سازگاری به تمرینات متناوب ورزشی در افراد جوان" صورت گرفت. آنها اثر فعالیت ورزشی بر بیان ۲۴۸۳۸ ژن را بررسی کردند. نتایج

1-Serglycin

مدرس انجام شد. برای ارزیابی اثر یک برنامه استقامتی (۱۴ هفته) بر بیان ژن MYH7 و MYH7b عضله قلب ۲۰ سر رت نر نژاد ویستار با ۵ هفته سن (با میانگین و انحراف استاندارد وزن 20 ± 113 گرم) از انستیتو پاستور تهیه شد. همه آنها تا رسیدن به سن بلوغ (۸ هفته) در شرایط مناسب آزمایشگاهی (دسترسی آزاد به آب و غذا مخصوص رت، چرخه روشنایی و تاریکی ۱۲:۱۲ ساعت، میانگین دما 23 ± 2 درجه سانتیگراد) به صورت یکسان در ۴ قفس از جنس پلیکربنات در آزمایشگاه حیوانات نگهداری شدند. در پایان این مرحله، میانگین و انحراف استاندارد وزن آنها به 24 ± 231 گرم رسید. بعد از دوره آشناسازی با تمرینات استقامتی که ۵ جلسه (مدت ۱۰ روز) دویدن روی تردمیل (۹ متر در دقیقه، ۵ دقیقه و ۴ روز در هفته) بود به صورت تصادفی به ۲ گروه (۱۰ سر به عنوان گروه کنترل و ۱۰ تای دیگر به عنوان گروه تجربی) تقسیم شدند. ۳ سر از گروه تجربی (به دلیل آسیب و عدم انجام تمرین) نتوانست برنامه تمرینی را به پایان برساند، بنابراین با توجه به روش نسبی اندازه‌گیری در روش واکنش زنجیره پلی‌مراز (Real time-PCR) سه سر از گروه کنترل نیز به صورت تصادفی کنار نهاده شد و تعداد نهایی به ۱۴ سر (۷ سر کنترل و ۷ سر تجربی) کاهش یافت.

با استفاده از منابع قبلی یک برنامه تمرین استقامتی برای رت‌ها طراحی شد (۲۶ و ۲۷). برنامه تمرینی شامل ۱۴ هفته، هفته‌ای ۶ روز دویدن روی

تمرین، گروه دوم (انفارکتوس بدون تمرین) و گروه سوم (با انفارکتوس و تمرین) نشان داد که دویدن روی تردمیل به مدت ۸ هفته موجب افزایش بیان MHC α و کاهش بیان MHC β در گروه سوم (با انفارکتوس و تمرین) می‌شود و این هم‌زمان با بهبود شاخص‌های عملکردی قلب در همان گروه بود (۲۵). قلب نسبت با اضافه‌بارکاری (فعالیت بدنی و یا بیماری) سازگاری متفاوتی را تجربه می‌کند به نظر می‌رسد (۲۴) که ژن‌های MYH7 و MYH7b از این قاعده مستثنی نیستند. با توجه به اهمیت این ژن‌ها در بهبود عملکرد قلب و شاخص‌هایی مانند کسرتزریقی، با بررسی‌های به عمل آمده مطالعه‌ای که تأثیر فعالیت استقامتی را بر بیان ژن MYH7b ارزیابی کند یافت نشد و پژوهش‌ها در مورد تأثیر فعالیت استقامتی بر بیان ژن MYH7 بسیار اندک است (۷ و ۶). بنابراین سئوالی که نیاز به پاسخ دقیق دارد این است که آیا فعالیت بدنی استقامتی بلندمدت بر بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b که در ساختار و عملکرد قلب نقش اساسی دارند مؤثرند؟ بنابر این هدف این مطالعه تعیین و بررسی اثر ۱۴ هفته تمرین استقامتی بر تغییر بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b و تغییرات ساختاری بطن چپ رت‌های نر نژاد ویستار بود.

روش بررسی

این یک مطالعه تجربی می‌باشد که با تایید کمیته اخلاق پژوهشی دانشگاه لرستان (با کدا خلاق ۱۳۹۵۲۳۴۵۶۷/د/ل) در سال ۱۳۹۵ در دانشگاه تربیت

۴۸ ساعت پس از پایان آخرین جلسه تمرینی ترکیبی از کتامین^(۱) (۵۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم) و زایلازین^(۲) (۵ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم) برای بی‌هوش کردن موش‌ها استفاده شد. بعد از بی‌هوشی کامل (به طوری که موش به تحریک اعمال شده پاسخ ندهد)، قلب موش‌ها تحت شرایط استریل خارج و بطن چپ آنها به وسیله متخصص آناتومی جدا شد. بافت مورد نظر (بطن چپ) بلافاصله در میکروتیوب‌هایی با حجم ۱/۵ میلی‌لیتر با برچسب متناسب با بافت، موش و ساعت تشریح جاسازی و وارد تانک نیتروژن شدند. بعد از اتمام تشریح و تا شروع هموژن بافت‌ها، همه آنها در دمای ۸۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند. با استفاده از هاون و نیتروژن مایع بافت‌ها هموژن و در میکروتیوب‌هایی با حجم ۱/۵ میلی‌لیتر با برچسب مناسب نگهداری شدند. سعی شد رت‌ها با رعایت اصول اخلاقی تمرین داده و همچنین تشریح شوند، سپس تشریح انجام می‌شد. برای ارزیابی تأثیر فعالیت استقامتی بر قلب رت‌ها، میزان هایپرتروفی قلب با استفاده از "شاخص نسبت وزن قلب به وزن بدن" اندازه‌گیری شد (۳۱). وزن رت‌ها با استفاده از ترازوی دیجیتال و وزن قلب آنها با ترازوی دقیق (A&D ژاپن) تا چهار رقم اعشار اندازه‌گیری شد.

برای استخراج RNA از بافت‌های هموژن شده، به ۱۰۰ میلی‌گرم از بافت داخل میکروتیوب، ۱ میلی‌لیتر

تردمیل که سرعت، شیب و زمان آن قابل برنامه‌ریزی بود، هر جلسه با یک بخش ۵ دقیقه‌ای با سرعت ۱۲ متر در دقیقه برای گرم کردن شروع می‌شد و با یک بخش ۵ دقیقه‌ای با سرعت ۹ متر در دقیقه برای سرد کردن پایان می‌یافت. در جلسه اول، بخش اصلی برنامه ۱۲ دقیقه بود. به طور هفتگی مدت زمان بخش اصلی برنامه تمرین افزایش می‌یافت، بدین صورت (در هفته اول تا سوم هر روز ۲ دقیقه به مدت زمان اجرای بخش اصلی برنامه اضافه می‌شد) به طوری که در پایان روز بیستم، مدت بخش اصلی برنامه به ۵۰ دقیقه رسید که با احتساب ۵ دقیقه گرم کردن و ۵ دقیقه سرد کردن، مدت زمان کلی ۶۰ دقیقه بود. شدت تمرین با سرعت ۲۰ متر در دقیقه شروع شد. سپس هر هفته ۲ متر بر دقیقه به سرعت اضافه شد به طوری که در پایان هفته ششم سرعت به ۳۰ متر در دقیقه رسید. در نهایت در طی هفته‌های هفتم تا دهم به تدریج ۵ درجه شیب (ابتدای هر هفته تقریباً ۱/۲ درجه شیب) نیز اضافه شد. این برنامه ۶۰ دقیقه دویدن (شامل ۵ دقیقه گرم کردن با سرعت ۱۲ متر در دقیقه، ۵۰ دقیقه دویدن با سرعت ۳۰ متر در دقیقه، با شیب ۵ درجه به عنوان بخش اصلی برنامه و در نهایت ۵ دقیقه دویدن با سرعت ۹ متر در دقیقه به عنوان بخش سرد کردن) تا پایان هفته چهاردهم حفظ شد. بخش اصلی این برنامه با حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد $\dot{V}O_2 \max$ رت‌ها اجرا شد (۲۹ و ۲۸). این برنامه بین ساعات ۵ تا ۷ بعد از ظهر هر روز اعمال می‌شد.

1- Ketamine
2- Xylazine

نمونه اضافه شد و چند بار به آرامی پیپتاژ صورت گرفت. در پایان غلظت و نسبت جذبی نمونه‌ها با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر (شرکت Eppendorff آلمان) ارزیابی شد که نسبت جذبی ۲۶۰/۲۸۰ نانومتر برای تمام نمونه‌ها بین ۱/۶ تا ۱/۸ بود. تمام مراحل کار زیر هودی که از قبل آماده شده بود (استریل شده با الکل ۷۵ درصد و نور UV) انجام می‌شد، غیر از مرحله‌ای که نیاز بود میکروتیوب‌های حاوی مواد، سانتریفیوژ و یا ورتکس شوند. در طی مراحل از دستکش لاتکس بدون پودر استفاده می‌شد و به محض نیاز، دستکش‌ها تعویض می‌شدند. کیت‌ها دقیقاً قبل از استفاده از یخچال ۲۰- درجه سانتی‌گراد خارج و بعد از استفاده به داخل یخچال منتقل می‌شدند. تمام سمپلرها طبق زمانبندی‌های گروه کالیبره شده بودند.

برای رونویسی RNA به cDNA از کیت شرکت ترموساینترفیک (Thermo Scientific)^(۱) با Cat # K1621 استفاده شد و تمام مراحل مطابق دستورالعمل شرکت سازنده با استفاده از Random Hexamer انجام شد. ترموسایکلر مورد استفاده در این مرحله متعلق به شرکت Eppendorff آلمان بود.

قبل از ارزیابی نهایی بیان ژن طبق دستورالعمل تکنیک Real Time PCR میزان کارایی^(۲) ژن رفرنس (GAPDH)^(۳) و ژن‌های هدف (MYH7) و

1-Scientific Thermo
2-Efficiency
3-Housekeeping

ترایزول (Invitrogen) اضافه شد و پس از مخلوط کردن کامل (پیپتاژ کردن) به مدت ۵ دقیقه در دمای اتاق نگهداری (انکوبه) شد، سپس ۰/۲ میلی‌لیتر به آن کلروفرم سرد اضافه شد و پس از پیپتاژ (۱۵ ثانیه) حدود ۲ تا ۲ دقیقه در دمای اتاق انکوبه شد، در ادامه میکروتیوب‌ها به مدت ۱۵ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد با ۱۲۰۰۰ دور سانتریفیوژ (شرکت Eppendorff آلمان) شدند، سپس مایع رویی به دقت برداشته شد و به یک میکروتیوب free RNAase انتقال داده شد (از این مرحله به بعد با سرسمپلر فیلتردار کار شد) سپس ۰/۵ میلی‌لیتر ایزوپروپانول سرد اضافه شد و بعد از هم زدن ملایم در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد باقی ماندند (Overnight). روز بعد میکروتیوب‌ها به مدت ۱۵ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد با دور ۱۲۰۰۰ (دور در دقیقه) مجدداً سانتریفیوژ شدند که در این مرحله یک رسوب سفید رنگ در ته اکثر میکروتیوب‌ها قابل مشاهده بود. با سمپلر (شرکت آلمان Eppendorff) مایع رویی با دقت خارج شد و ۱ میلی‌لیتر اتانول خالص سرد به آن اضافه شد و بعد از تکان دادن مختصر به مدت ۵ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد با دور ۷۵۰۰ (دور در دقیقه) سانتریفیوژ شدند و در ادامه مایع رویی به دقت تخلیه شد و ۱۰ دقیقه فرصت داده شد تا باقی مانده اتانول تبخیر شود و داخل میکروتیوب خشک شود، بعد از این مرحله ۵۰ لاند آب تزریقی به هر

PCR که به صورت سیکل آستانه^(۴) (میانگین CT برای هر نمونه) بودند. با استفاده از نرم افزار Excel به $\Delta\Delta Ct$ تبدیل شدند و سپس با استفاده از فرمول $2^{-\Delta\Delta C}$ اعداد نهایی به دست آمد.

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری شاپیرو-ویلکس و تی تست تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

۱۴ هفته تمرین استقامتی موجب افزایش معنی‌دار نسبت وزن قلب به وزن بدن رت‌های تجربی نسبت به وزن بدن رت‌های گروه کنترل شد، که این تفاوت‌ها در نمودار ۱ مشخص شده است ($p=0/005$). همچنین نتایج آزمون تی نشان داد که یک برنامه ۱۴ هفته‌ای استقامتی منجر به افزایش معنی‌دار در بیان این ژن‌ها می‌شود. بیان این ژن‌ها در گروه تجربی بالاتر بود و مقادیر آزمون تی نشان داد که میزان بیان ژن MYH7 به طور معنی‌داری ($t=14/8$) در گروه تمرین کرده بیشتر از گروه کنترل بود که این تفاوت‌ها در نمودار ۲ مشخص شده است ($p=0/001$). همچنین مقادیر آزمون تی نشان داد که میزان بیان ژن MYH7b به طور معنی‌داری ($t=6/1$) در گروه تمرین کرده بیشتر از گروه کنترل بود، تفاوت‌ها در نمودار ۳ مشخص شده است ($p=0/001$).

MYH7B بررسی شد. میزان کارایی به دست آمده برای این دو ژن در بالاترین میزان خود (مقدار ۱) بود. در ادامه ارزیابی بیان ژن از تکنیک Real Time PCR و دستگاه شرکت آپلاید بایوسیسستم^(۱) استفاده شد. سایبرگرین مسترمیکس^(۲) استفاده شده در این مرحله متعلق به شرکت تاکارا با شماره محصول RR820L بود. طبق دستورالعمل کیت و بررسی میزان کارایی ژن رفرنس و هدف، برای یک نمونه ۱۰ لاندایی ترکیبی از مسترمیکس (۵ لاندای) پرایمر (۱ لاندای)، cDNA (۱ لاندای) و آب مقطر (۳ لاندای) در نظر گرفته شد و میزان بیان ژن با استفاده از روش نسبی ارزیابی شد. در هر Run (۴۰ سیکلی) یک نمونه به عنوان کنترل منفی برای تعیین آلودگی مسترمیکس (طبق دستورالعمل شرکت آپلاید بایوسیسستم نباید CT آن کمتر از ۳۵ باشد) در نظر گرفته شد و کنترل داخلی (GAPDH)^(۳)، کنترل مثبت (گروه کنترل) و MYH7 و MYH7b هم‌زمان (در یک Run) ارزیابی شد. نمونه‌ها به صورت دوتایی (Duplicate) ارزیابی شدند. بعد از به دست آوردن CT دوتایی برای هر نمونه میانگین آنها محاسبه شد. لازم به ذکر است در برخی موارد نیاز بود که تست مجدداً تکرار شود که در صورت نیاز تست تکرار می‌شد. بعد از انتقال اطلاعات به نرم‌افزار Excel طبق فرمول $2^{-\Delta\Delta C}$ میزان بیان MYH7b و MYH7 محاسبه شد (۳۰). مشخصات پرایمرهای استفاده شده در جدول ۱ آمده است. ژن رفرنس در این تحقیق ژن GAPDH می‌باشد.

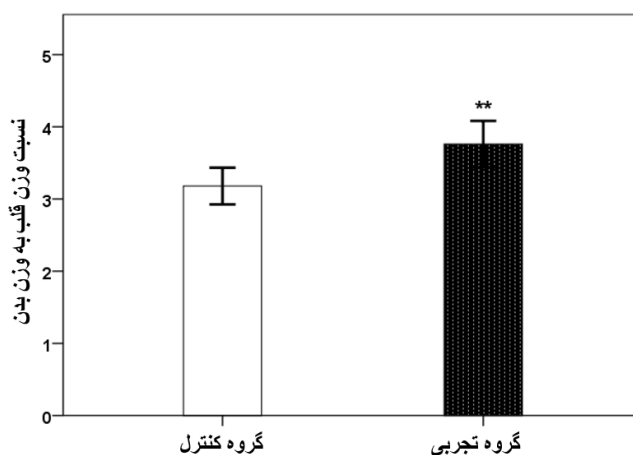
داده‌های به دست آمده از دستگاه Real Time

1-Applied Biosystem
2-SYBR Green Master Mix
3-Glyceraldehyde 3-Phosphate(GAPDH)
4-Cycle Threshold(CT)

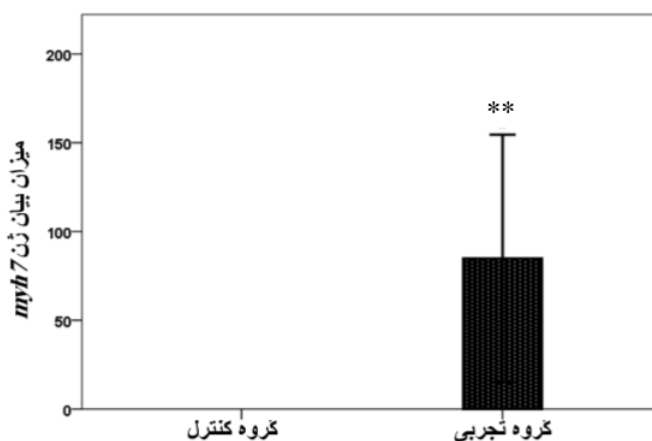

جدول ۱ مشخصات پرایمرهای مورد استفاده در پژوهش

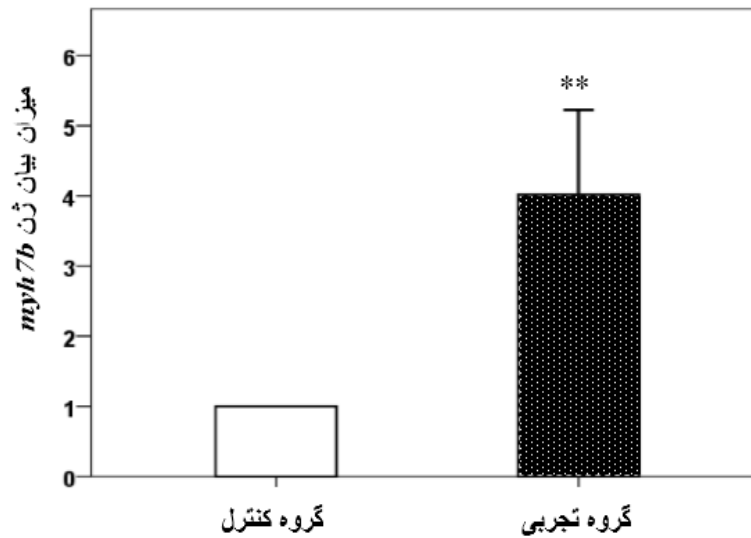
نام	جهت	Sequence 5-3	توالی رفرنس NCBI	طول محصول
gapdh	F	AACCCATCACCATCTTCCAG	NM_017008.4	۷۴
	R	CACGACATACTCAGCACCAG		
myh7	F	CCCAGGTCAACAAGCTGC	NM_017240.2	۸۴
	R	GGGTTGGGTAGCACAAGATCT		
myh7	F	CTCAAGCGGGAGAACAAGAATC	NM_017240.2	۹۴
	R	CTGAGGCTGACCTGGTCTGTAA		

نمودار ۱: نسبت وزن قلب به وزن کل بدن در رت‌هایی گروه تجربی و گروه کنترل، * معنی‌داری در سطح $p < 0.01$

نمودار ۲: تأثیر یک دوره فعالیت استقامتی بر بیان ژن MYH7 عضله بطن چپ در گروه تجربی در مقایسه با گروه کنترل، * معنی‌داری در سطح $p < 0.01$

نمودار ۳: تأثیر یک دوره فعالیت استقامتی بر بیان ژن MYH7b عضله بطن چپ در گروه تجربی در مقایسه با گروه کنترل، **معنی داری در سطح $p < 0.01$

بحث

ساختار قلب در اثر تمرین‌های ورزشی دچار

تجدید ساختار می‌شود به نظر می‌رسد تجدید ساختار قلب با افزایش کارایی آن ارتباط دارد، این تغییرات با تغییراتی که در اثر عوامل عصبی - هورمونی و یا فشارخون بالا رخ می‌دهد متفاوت است (۳۲ و ۳۱). هایپرتروفی نوع استنتریک^(۱) تجدید ساختار و تغییراتی است که در ورزشکاران استقامتی رخ می‌دهد که در این ورزشکاران اندازه قلب بزرگتر می‌شود (۲)، اما نوع هایپرتروفی کانسنتریک^(۲) که در اثر تمرین‌های قدرتی رخ می‌دهد موجب افزایش دیواره بطن بدون نقص بطنی یا کاهش حفره‌ها می‌شود (۳۳) که عمدتاً هایپرتروفی در این نوع فعالیت‌ها افزایش ضخامت دیواره‌های بطن‌ها است (۷).

با توجه به اهمیت این ژن‌ها در بهبود عملکرد قلب و نتایج پژوهش‌ها در مورد تأثیر فعالیت استقامتی بر بیان ژن MYH7 و MYH7b که در ساختار و عملکرد قلب نقش اساسی دارند سئوالی که نیاز به پاسخ دقیق دارد این است که آیا فعالیت بدنی استقامتی بلندمدت بر بیان این ژن‌های مؤثر است (۱۵)، لذا هدف از این مطالعه تعیین و بررسی اثر ۱۴ هفته تمرین استقامتی بر تغییر بیان ژن‌های MYH7 و MYH7b و تغییرات ساختاری بطن چپ رت‌های نر نژاد ویستار بود.

نتایج این پژوهش نشان داد که وزن قلب نسبت به وزن بدن در گروهی که فعالیت استقامتی داشتند بیشتر بود و همچنین میانگین بیان دو ژن MYH7 و MYH7b در بطن چپ گروه تمرین‌کرده به طور معنی‌داری بیشتر از گروه تجربی بود.

1-Eccentric Hypertrophy
2-Concentric Hypertrophy

انرژی پایین‌تری صورت می‌گیرد (۳۷ و ۳۵).
آزمودنی‌های این پژوهش ۱۴ هفته و هر هفته ۶ روز و
هر روز به مدت تقریباً یک ساعت (به اضافه بخش گرم
کردن و سرد کردن فعالیت) روی تردمیل با سرعت
۳۰ متر در دقیقه می‌دویدند که شدت آن معادل ۷۰
درصد Vo_{2max} آنها محسوب می‌شد، بنابراین به نظر
می‌رسد قلب برای غلبه بر چالش تأمین انرژی طوری
سازگار شود که بتواند انرژی مورد نیاز را تا پایان
فعالیت به نحو کارآمدی تأمین کند که یکی از راه‌های
احتمالی آن افزایش بیان پروتئین MHC نوع بتا است
که در مصرف انرژی اقتصادی‌تر عمل می‌کند. این
پروتئین به وسیله ژن MYH7 کد می‌شود. از طرف
دیگر ۹۵ درصد ایزوفرم‌های MHC قلب این گونه
آزمودنی‌ها نوع آلفا می‌باشد (۳۵) بنابراین این ظرفیت
برای تبدیل این ایزوفرم به نوع کندتر وجود دارد،
چیزی که در اثر فعالیتهای بدنی در عضلات اسکلتی
نیز رخ می‌دهد (۳۹ و ۳۸). بنابراین افزایش معنی‌دار
بیان ژن MYH7 در بطن چپ گروه تجربی ممکن است
سازگاری ایجاد شده برای مقابله با این چالش باشد،
اما در تحقیق حاضر بیان MYH7 و MYH7b هر دو
افزایش یافتند. علی‌رغم این که مشخص شده است که
فاکتورهای رونویسی که در بیان MYH7b نقش دارند
با فاکتورهای رونویسی MYH7 متفاوت است. MYH7b
نیز با MHC نوع بتا همسان است و بنابراین افزایش
بیان آن همراه با MYH7 باعث بهبود اقتصاد انرژی
خواهد شد (۳۸). البته نباید از نقش microRNAs (miRs)

در این پژوهش نتایج ارزیابی هایپرتروفی قلب
نشان داد نسبت وزن قلب به وزن بدن در گروه
تجربی (فعالیت استقامتی) به طور معنی‌داری افزایش
یافت، به این معنی که وزن قلب نسبت به وزن
مشخصی از بدن در گروه تمرین کرده بیشتر بود. در
فعالیت‌های استقامتی بار اعمال شده بر قلب عمدتاً
اضافه بار حجمی است، زیرا برگشت خون سیاهرگی
بیشتر (ناشی از افزایش حجم خون و پمپ عضلانی)
موجب کشیدگی تارهای عضله حفره‌های قلب می‌شود
که افزایش حجم داخلی بطن‌ها به خصوص بطن چپ
را به دنبال دارد (۷) و بطن چپ مجبور است در مقابل
این پیش‌بار ایجاد شده بیشتر کشیده شود، زمانی که
قلب به مدت طولانی در معرض این محرک قرار گیرد
نسبت به آن سازگار می‌شود و به صورت یک
هایپرتروفی استنتریک در قلب رخ می‌دهد که با افزایش
حجم داخلی بطن همراه است (۳۴).

نتایج این پژوهش نشان داد که میزان بیان
MYH7 در قلب آزمودنی‌هایی که تحت تأثیر فعالیتهای
استقامتی قرار گرفته بودند افزایش یافت. نکته‌ای که
مهم به نظر می‌رسد نقش پروتئین MHC نوع بتا است.
این پروتئین به وسیله ژن MYH7 کد می‌شود (۳۵).
پژوهش‌های متعددی میزان بیان این ژن در گونه‌های
کوچک (جوندگان) را کمتر از ۵ درصد گزارش
کرده‌اند (۳۶ و ۳۵) و اذعان داشته‌اند که این پروتئین در
بهبود اقتصاد و مصرف انرژی قلب نقش مؤثرتری
دارد به طوری که انقباضات آن کارآمدتر و با مصرف

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی دانشگاه لرستان است که با کد ۱۳۹۵۲۳۴۵۶۷ در کمیته پژوهشی دانشگاه لرستان تأیید شد و با حمایت مالی این دانشگاه انجام شد.

در تغییرات ایجاد شده در بافت قلب غافل شده، زیرا اخیراً مشخص شده است که در زمان رونویسی ژن‌های MYH7 و MYH7b در داخل یکی اینترون این ژن‌ها، به ترتیب miR-208b و miR-499 وجود دارد و هم‌زمان با بیان این ژن‌ها این miRs هم بیان می‌شوند، که احتمالاً بخشی از تنظیم این ژن‌ها به وسیله این miRs صورت می‌گیرد (۳۹)، زیرا مشخص شده که افزایش بیان (Over Expression) برخی از این miRs مانند miR-208a موجب افزایش بیان ژن myh7 و در نتیجه هایپرتروفی قلب می‌شود (۴۰).

قابل ذکر است این پژوهش نتوانست میزان بیان پروتئین MHC را اندازه‌گیری کند. از آنجایی که روند ترجمه و تعدیلات پس ترجمه‌ای ژن به پروتئین (واحد عملکردی) بسیار پیچیده است، لذا در تعمیم یافته ژنی این پژوهش به پروتئین آن باید جانب احتیاط را نگه داشت. بنابراین پژوهشی پیشنهاد می‌شود که علاوه بر بیان ژن سطح بیان پروتئین‌های این ژن‌ها را در اثر فعالیت‌های استقامتی ارزیابی کند.

نتیجه‌گیری

به نظر می‌رسد تجدید ساختار قلب ناشی از فعالیت‌های استقامتی که به صورت هایپرتروفی نمود پیدا می‌کند و با افزایش بیان ژن MYH7 و MYH7b همراه باشد و این دو رخداد با هم زمینه را برای سازگاری قلب به فعالیت‌های استقامتی شدید فراهم می‌کند.

REFERENCES

1. Buller AJ, Pope R. Plasticity in mammalian skeletal muscle. *Philosophical transactions of the Royal Society of London Series B, Biological Sciences* 1977; 278(961): 295-305.
2. Hill JA, Olson EN. Cardiac plasticity. *N Engl J Med* 2008; 358(13): 1370-80.
3. Fathi M, Gharakanlou R, Abroun S, Mokhtari-Dizaji M, Rezaei R. The evaluation of cardiac changes following endurance training in male Wistar rats. *Yafteh* 2014; 15(5): 112-23.
4. Fathi M, Gharakhanluo R, Solimani M, Rajabi H, Rezai R. The study of timing series response of microRNA-1 expression to resistance exercise in slow and fast muscles of Wistar male rats. *Journal of Sport in Biomotor Sciences* 2013; 9(1): 5-15.
5. Fathi M, Gharakhanlou R. The effect of endurance Activity on left ventricle Hand2 gene expression in wistar male rat. *Sport Physiology* 2015; 7(25): 57-68.
6. Fernandes T, Soci UP, Oliveira EM. Eccentric and concentric cardiac hypertrophy induced by exercise training: microRNAs and molecular determinants. *Braz J Med Biol Res* 2011; 44(9): 836-47.
7. Mihi C, Dassen WR, Kuipers H. Cardiac remodelling: concentric versus eccentric hypertrophy in strength and endurance athletes. *Netherlands Heart Journal: Monthly Journal of the Netherlands Society of Cardiology and the Netherlands Heart Foundation* 2008; 16(4): 129-33.
8. Heineke J, Molkentin JD. Regulation of cardiac hypertrophy by intracellular signalling pathways. *Nature Reviews Molecular Cell Biology* 2006; 7(8): 589-600.
9. Fathi M, Gharakanlou R, Rezaei R. The Effect of 14-week endurance training on left ventricle hdac4 gene expression of wistar male Rat. *Journal of Sport in Biomotor Sciences* 2014; 11(1): 1-15.
10. Pluim BM, Zwinderman AH, Van der Laarse A, Van der Wall EE. The athlete's heart: a meta-analysis of cardiac structure and function. *Circulation* 2000; 101(3): 336-44.
11. Dorn GW, Force T. Protein kinase cascades in the regulation of cardiac hypertrophy. *J Clin Invest* 2005; 115(3): 527-37.
12. Kuwahara K, Nishikimi T, Nakao K. Transcriptional regulation of the fetal cardiac gene program. *J Pharmacol Sci* 2012; 119(3): 198-203.
13. Barry SP, Davidson SM, Townsend PA. Molecular regulation of cardiac hypertrophy. *The International Journal of Biochemistry & Cell Biology* 2008; 40(10): 2023-39.
14. Roopnarine O, Leinwand LA. Functional analysis of myosin mutations that cause familial hypertrophic cardiomyopathy. *Biophysical Journal* 1998; 75(6): 3023-30.
15. Warkman AS, Whitman SA, Miller MK, Garriock RJ, Schwach CM, Gregorio CC, et al. Developmental expression and cardiac transcriptional regulation of Myh7b, a third myosin heavy chain in the vertebrate heart. *Cytoskeleton* 2012; 69(5): 324-35.
16. Van Rooij E, Quiat D, Johnson BA, Sutherland LB, Qi X, Richardson JA, et al. A family of microRNAs encoded by myosin genes governs myosin expression and muscle performance. *Dev Cell* 2009; 17(5): 662-73.
17. Chien KR, Knowlton KU, Zhu H, Chien S. Regulation of cardiac gene expression during myocardial growth and hypertrophy: molecular studies of an adaptive physiologic response. *FASEB J* 1991; 5(15): 3037-46.
18. Stein R, Trujillo JP, Silveira ADD, Lamounier Junior A, Iglesias LM. Genetic evaluation, familial screening and exercise. *Arquivos Brasileiros de Cardiologia* 2017; 108(3): 263-70.
19. Wagner N, Jehl-Pietri C, Lopez P, Murdaca J, Giordano C, Schwartz C, et al. Peroxisome proliferator-activated receptor beta stimulation induces rapid cardiac growth and angiogenesis via direct activation of calcineurin. *Cardiovasc Res* 2009; 83(1): 61-71.
20. England J, Loughna S. Heavy and light roles: myosin in the morphogenesis of the heart. *Cellular and Molecular Life Sciences: CMLS* 2013; 70(7): 1221-39.
21. Miyamoto-Mikami E, Tsuji K, Horii N, Hasegawa N, Fujie S, Homma T, et al. Gene expression profile of muscle adaptation to high-intensity intermittent exercise training in young men. *Scientific Reports* 2018; 8(1): 16811.
22. Hjorth M, Norheim F, Meen AJ, Pourteymour S, Lee S, Holen T, et al. The effect of acute and long-term physical activity on extracellular matrix and serglycin in human skeletal muscle. *Physiological Reports* 2015; 3(8): e12473.
23. Schmutz S, Dapp C, Wittwer M, Vogt M, Hoppeler H, Fluck M. Endurance training modulates the muscular transcriptome response to acute exercise. *Pflugers Archiv: European Journal of Physiology* 2006; 451(5): 678-87.
24. Murach K, Raue U, Wilkerson B, Minchev K, Jemiolo B, Bagley J, et al. Single muscle fiber gene expression with run taper. *PLoS One* 2014; 9(9): e108547.

25. Wan W, Xu X, Zhao W, Garza MA, Zhang JQ. Exercise training induced myosin heavy chain isoform alteration in the infarcted heart. *Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism= Physiologie Appliquee, Nutrition et Metabolisme* 2014; 39(2): 226-32.
26. Jin H, Yang R, Li W, Lu H, Ryan AM, Ogasawara AK, et al. Effects of exercise training on cardiac function, gene expression, and apoptosis in rats. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2000; 279(6): 2994-3002.
27. Sun L, Shen W, Liu Z, Guan S, Liu J, Ding S. Endurance exercise causes mitochondrial and oxidative stress in rat liver: effects of a combination of mitochondrial targeting nutrients. *Life Sciences* 2010; 86(1-2): 39-44.
28. Wisloff U, Helgerud J, Kemi OJ, Ellingsen O. Intensity-controlled treadmill running in rats: VO₂(max) and cardiac hypertrophy. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2001; 280(3): H1301-10.
29. Hoydal MA, Wisloff U, Kemi OJ, Ellingsen O. Running speed and maximal oxygen uptake in rats and mice: practical implications for exercise training. *European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation: Official Journal of the European Society of Cardiology, Working Groups on Epidemiology & Prevention and Cardiac Rehabilitation and Exercise Physiology* 2007; 14(6): 753-60.
30. Livak KJ, Schmittgen TD. Analysis of relative gene expression data using real-time quantitative PCR and the 2⁻(Delta Delta C(T)) Method. *Methods* 2001; 25(4): 402-8.
31. Zhua SS, Mab JZ, Yong YH, Niu J, Zhang JN. Left ventricular function in physiologic and pathologic hypertrophy in Sprague–Dawley rats. *Science & Sports* 2008; 23: 299-305.
32. McMullen JR, Jennings JL. Differences between pathological and physiological cardiac hypertrophy: novel therapeutic strategies to treat heart failure. *Clin Exp Pharmacol Physiol* 2007; 34: 255-62.
33. Barauna VG, Rosa KT, Irigoyen MC, de Oliveira EM. Effects of resistance training on ventricular function and hypertrophy in a rat model. *Clinical Medicine & Research* 2007; 5(2): 114-20.
34. Almeida AR, Lopes L, Cotrim C, Miranda R, Almeida S, Loureiro MJ, et al. Value of exercise echocardiography in aortic recoarctation--case report. *Rev Port Cardiol* 2010; 29(9): 1425-8.
35. Miyata S, Minobe W, Bristow MR, Leinwand LA. Myosin heavy chain isoform expression in the failing and nonfailing human heart. *Circ Res* 2000; 86(4): 386-90.
36. Bouvagnet P, Mairhofer H, Leger JO, Puech P, Leger JJ. Distribution pattern of alpha and beta myosin in normal and diseased human ventricular myocardium. *Basic Research in Cardiology* 1989; 84(1): 91-102.
37. Pope B, Hoh JF, Weeds A. The ATPase activities of rat cardiac myosin isoenzymes. *FEBS Lett* 1980; 118(2): 205-8.
38. Bigard XA, Janmot C, Merino D, Lienhard F, Guezennec YC, D'Albis A. Endurance training affects myosin heavy chain phenotype in regenerating fast-twitch muscle. *J Appl Physiol* 1996; 81(6): 2658-65.
39. Konopka AR, Trappe TA, Jemiolo B, Trappe SW, Harber MP. Myosin heavy chain plasticity in aging skeletal muscle with aerobic exercise training. *The Journals of Gerontology Series A Biological Sciences and Medical Sciences* 2011; 66(8): 835-41.
39. Van Rooij E, Quiat D, Johnson BA, Sutherland LB, Qi X, Richardson JA, et al. A family of microRNAs encoded by myosin genes governs myosin expression and muscle performance. *Dev Cell* 2009; 17(5): 662-73.
40. Callis TE, Pandya K, Seok HY, Tang RH, Tatsuguchi M, Huang ZP, et al. MicroRNA-208a is a regulator of cardiac hypertrophy and conduction in mice. *The Journal of Clinical Investigation* 2009; 119(9): 2772.

The Effect of 14 Weeks of Endurance Training on *MYH7* and *MYH7 β* Gene Expression and Left Ventricular Structural Changes in Male Wistar Rats

Rezaei R¹, Fathi M^{2*}

¹Department of Exercise Physiology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran, ²Department of Exercise Physiology, Lorestan University, Khoramabad, Iran

Received: 27 Marc 2019 Accepted: 24 May 2019

Abstract

Background & aim: *MYH7* and *MYH7 β* genes play important roles in cardiac function. Endurance activity, on the other hand, challenges the structure and function of the heart. The aim of the present study was to determine and evaluate the effect of 14 weeks of endurance training on *MYH7* and *MYH7 β* gene expression and left ventricular structural changes in male Wistar rats.

Methods: In the present experimental research, 14 rats weighing 113±20gr under controlled conditions (temperature, light and dark cycle, free access to food and water) were retained. After exposure (231±24g), they were randomly divided into control (7) and experimental (7) groups. The experimental group completed a program (30 m/min, 50 min/session, 6 sessions/week for 14 weeks) on the treadmill and then anesthetized and described 48 hours after the last training session with the control group. Then their hearts and their left ventricles were removed and *MYH7* and *MYH7 β* gene expression levels were measured using Real time-PCR. Data were analyzed using independent and dependent t-tests.

Results: The results of the present study indicated that cardiac weight gain and *MYH7* and *MYH7 β* gene expression were increased in the exercise group, meaning that endurance exercise significantly increased the heart to body weight ratio in the experimental group compared to the control group. Expression of *MYH7* and *MYH7 β* genes was not significantly higher in the experimental group ($p = 0.005$) ($p = 0.001$).

Conclusion: It seemed that the endurance training induced remodeling which was indicated by hypertrophy and it coincided with increasing of *MYH7* and *MYH7 β* genes expression. This may be part of an improvement in cardiac function due to exercise activity due to increased expression of these genes

Keyword: *MYH7* and *MYH7 β* genes, endurance activity, heart, left ventricle

Corresponding author: Fathi M, Department of Exercise Physiology, Lorestan University, Khoramabad, Iran
Email: fathi.m@lu.ac.ir

Please cite this article as follows:

Rezaei R, Fathi M. The Effect of 14 Weeks of Endurance Training on *MYH7* and *MYH7 β* Gene Expression and Left Ventricular Structural Changes in Male Wistar Rats. *Armaghane-danesh* 2020; 24(5)(2): 778-891.